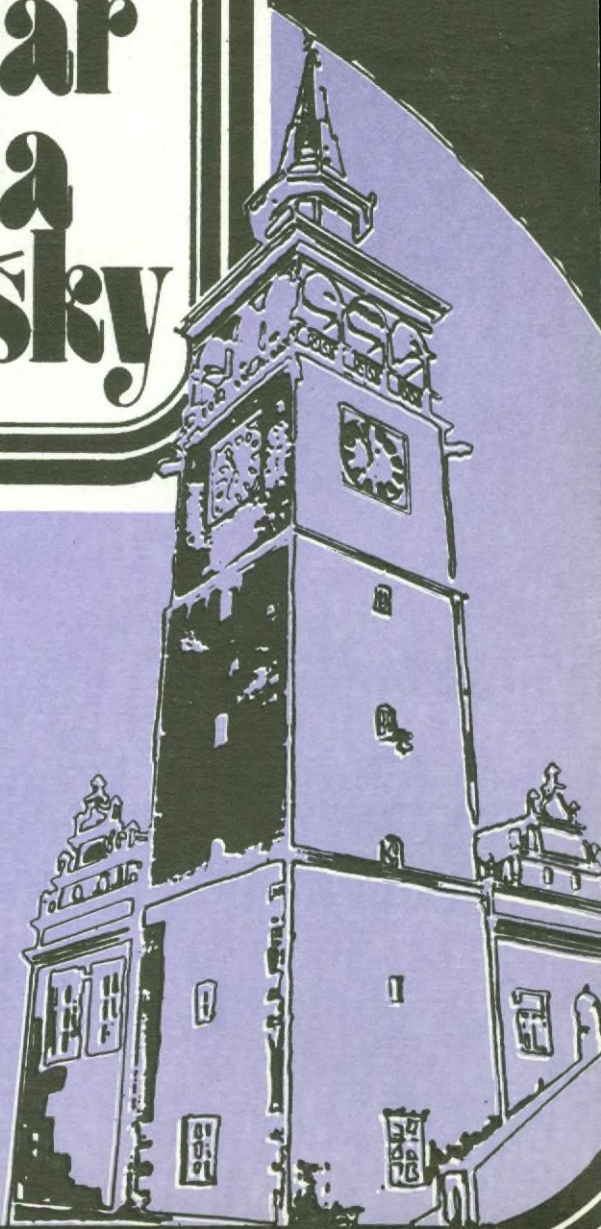

Kulturní kalendář města Dobrušky

DUBEN

1990

RAMPUŠÁK — duch Orlických hor a bývalé značkové pivo dobrušského pivovaru

V turistické Masarykově chatě na Šerlichu je pod stropem jídelny umístěna zajímavá dřevorezba — basreliéf vousatého horala, který je dnes ztotožňován s podobou Rampušáka, novodobého symbolického ducha Orlických hor. Tvůrcem po dlouhá léta bezejmenné stylové plastiky byl v době odtržení pohraničí (1941) Ludvík Goebel. Jak vůbec došlo k přenosu této podobizny na současný symbol Orlických hor a jak jméno Rampušák vlastně vzniklo? Vždyť Rampušák se poprvé představil veřejnosti až v roce 1965, tedy před pětadvaceti lety, jako ústřední postava příjezdu masek při loučení se zimou v Deštném v Orlických horách. Týž rok byl jeho motiv použit na oblastním turistickém odznaku, který dodnes vydával OV ČSTV v Hradci Králové a od roku 1969 se jím honosil i název speciálního 12° piva, které byt s přestávkami, ale přece jenom až do roku 1982, vařil dobrušský pivovar.

První pivní etiketa „RAMPUŠÁKA“ z roku 1969.

„Rampušák je mé jméno, povoláním duch hor.“ Těmito slovy se 21. prosince 1962 představil ve vysílání čs. rozhlasu nový vládce Orlických hor, ztělesněný Josefem Beyvlem. Pořad propagoval tehdy ještě málo známé a navštěvované hory, jejich krásy, historii a lidi, v nich žijící. Vidíme tedy, že zrod Rampušáka má téměř mokrý křestní list a že do povědomí se dostává postupně až od roku 1962. Vytláčil tak lidovými pověstmi v mí-

Rampušák

東平年木

VÝMNOŽENÉ PIVOVARY N. P.

122

DOBROUŠSKÝ SVĚTLÝ LEŽÁK

ČSN 3664 33-MPD-SMC Kčs 2,60

Návrh etikety „RAMPUŠÁK“ od Vladislava Balcara z roku 1988.

nulém s'oletí připomínanou, ale dnes již téměř zapomenutou Kačenku, věrnou družku Krakonoše, jež měla mít své království na Vrchmezi (1084 m n. m.).

Výklad jména Rampušák se hledal v německé jazykové oblasti osídlení, neboť v nářečí orlickohorských Němců znamenal „špinavý les“ (Pusch = les), tedy místo, kde stály milíře a pálilo se dřevěné uhlí. Název se zřejmě přenesl na jméno uhlířské osady, když ves nad Rychnovem—Rampuše (w Rampussi) je poprvé doloženo k roku 1495 a znamená asi „Rampušie, Rampuš ves“. Osídlení však v té době bylo ještě české, a tak jsme s hypotézou o německém původu názvu v koncích. Luttererova studie Vývoj místních jmen a osídlení v povodí Orlic (1969) uvádí, že místní jméno vzniklo buď z obecného jména „rampuše“ (pivní nádoba, a pak by byl i název piva návazný), nebo pravděpodobněji z osobního jména Rampuš (Rampussone clerico), jež se objevilo již v roce 1374.

Základní jméno je připomínáno ve staré češtině: (s)tíría ropúch (Klaretův Glosář 184 De aereis) a dle J. Tříšky značí rampouch, střečhýl, tedy zmrzlou vodu u okapu či ze střechy. O vsi Rampuši se mluví také v knize rychnováka K. Poláčka „Bylo nás pět“, který uvedl do literatury Rampušandu. V této knížce se prý redaktor výše zmíněného rozhlasového pořadu dal okouzlit zvukovou malebností jména a vybral jej zcela náhodně. Ale právě tak bychom si mohli domýšlet, že pán hor se měl původně jmenovat „Rampoušák“, tedy muž obrostlý ledovými rampouchy, což by bylo vzhledem ke staročeštině i historicky přípustitelné.

Výklad z obecného jména „rampouch“ (zděný otvor nebo oblouk do sklepa) je nepravděpodobný, nabízí se však srovnání z německého „rambuzen“, což značí divoce poskakovati, a to by Rampušákovi jistě přináleželo. Mohla by tu být snad ještě souvislost výkladu z německého „Stein-

brüche“ (odtud naše Štrampouchy, obec u Čáslavi), to je lomy na kámen — tedy muž z kamených lomů (hor). Nabízí se ještě srovnání s bohatým pražským patricijským rodem Pušovců ze 13. století, ale to už je čistá fantazie. Tak tedy nevíme a přijmeme výklad, že autorem novotvaru je rozhlasový redaktor, ač je pravděpodobné, že jej inspirovali (třeba podvědomě) s ním rozmlouvající staří chalupáři, lesníci, turisté nebo místní starousedlíci, kteří nebyli po II. světové válce odsunuti do Německa.

Pochopitelně se nabízí srovnání s Krakonošem, jehož název také nově zavedl až v roce 1824 V. K. Klicpera. Do té doby to byl, již od první známé zmínky z r. 1561, německý Rýbrcoul (Rübezal — migrační horský duch „Berggeis.“), Jiráskův Pan Johanes, česko-slezský démon, který se z Krkonoš občas stěhuje na Kačenčiny hory (Vrchmezí). Jméno Krakonoš je tedy vytvořeno uměle (ač název hor Krkonošských je prvně připomínán již v roce 1492), ale přesto bylo lidovými vrstvami záhy přijato.

Důležité však je, že se i v Orlických horách nová národopisná tradice ujala a mezi návštěvníky hor i starousedlíky již zapustila pevné kořeny. Vždyť již v letech 1965-1967 uspořádala v té době nově zřízená samostatná oblast Horské služby v Deštném v Orlických horách příjezd průvodu masek v čele s Rampuškem. Vždy koncem března přijíždí z vrcholu kopce na starobylých lyžích s jednou holí, nejprve sám, po znovuoobnovení přerušené tradice v r. 1976 již s Kačenkou. Veselí, které panuje vždy na konci zimy u vleku ČSTV, kdy Rampušk předstává členy své družiny, hrají „Loisen al Boys“ s prof. V. Čápem v čele a komentuje redaktor čs. televize Jaroslav Suchánek, se zdá být důstojným zakončením lyžařské sezóny. Kačenka s Rampuškem přijíždějí oba svorně vedle sebe, představitelka starých legend a duch, patřící dnešním obyvatelům Orlických hor.

Dr. Josef Ptáček

Z RADY A KOMISÍ MĚSTNV

Národní výbor se změnami

Významné společenské a politické změny v našem státě po 17. listopadu se nemohly nedotknout také správy věcí veřejných. Federální shromáždění schválilo 23. 1. 1990 ústavní zákon o odvolání poslanců zastupitelských sborů a volbě nových poslanců národních výborů. Na základě toho došlo 25. 1. k dohodě v koordinačním výboru politických stran a OF v Dobrušce na odvolání poslanců a k dohodě o návrhu na volbu poslanců nových. Realizace změn pak byla obsahem mimořádného plenárního zasedání, konaného 12. února 1990, kde byli zvoleni poslanci do uvolněných volebních obvodů:

Dr. Josef Ptáček (voleb. obvod č. 2), Ing. Tomáš Nentvich (3), Aleš Fidranský (4), Marie Hofmanová (10), Tomáš Ježek (16), Ing. Ladislav Martinek (20), Norbert Salvend (22), Josef Dohnanský (25), Josef Novák (26), Vlastimil Kunc (29), Vladimír Zrzavý (21), Marian Foltýn (33), Jindřich Moravec (34), Marie Šitlerová (42), Ing. Luděk Paprskár (44), Ing. Petr Poláček (46), Evžen Snitilý (50), Josef Samek (57), Václav Voj-

tišek (58), Eva Kolenová (63), Milan Harapát (65), Vladimír Pavlíček (69).

Plenární zasedání odvolalo rovněž všechny předsedy a členy jednotlivých komisí a výboru lidové kontroly a zvolilo nové funkcionáře a radu MěstNV v Dobrušce. Výsledkem provedených voleb bylo:

- opětovné zvolení Karla Joukla do funkce předsedy MěstNV
- zvolení nových poslanců Jindřicha Moravce do funkce místopředsedy a Vladimíra Zrzavého do funkce tajemníka MěstNV
- zvolení nové rady MěstNV ve složení: předseda, místopředseda, tajemník a předsedové jednotlivých komisí, jimiž byli zvoleni:
Ing. Petr Poláček (komise plánovací a finanční), Aleš Fidranský (komise bytová), Vlastimil Kunc (komise místního hospodářství, obchodu a cestovního ruchu), Marie Šitlerová (komise školská a kulturní), Evžen Snitilý (komise sociální a zdravotní), Jiří Holásek (komise pro mládež a tělovýchovu), Tomáš Ježek (komise zemědělská, vodního a lesního hospodářství a životního prostředí), Ing. Tomáš Nentvich (komise výstavby), Josef Dohnanský (komise dopravy), Dr. Josef Ptáček (komise ochrany veřejného pořádku)
- poslanec Ing. Luděk Paprskár byl zvolen předsedou výboru lidové kontroly.

Vzhledem k tomu, že po plenárním zasedání někteří poslanci odevzdali své mandáty nebo dodatečně nepřijali funkci, i proto, že se předpokládají některé změny v územní organizaci, uveřejníme kompletní složení komisí a aktivu v příštím čísle, repektive ve vývěsní skříňce MěstNV.

ViZr

NAŠE ZPRÁVY

Městský dům dětí a mládeže

společně s Tělovýchovnou jednotou a PS Dobruška uspořádaly ve dnech 26. 2. — 2. 3. 1990 zdařilou akci „Jarní prázdniny se sportem“. Celkem 35 dětí z Dobrušských škol mělo možnost o jarních prázdninách každý den navštívit krytý bazén MěstNV, shlédnout videopředstavení pohádek na SPŠE a GZN v Dobrušce.

Ze sportovní činnosti byl nejzdařilejší turnaj v kuželnkách, dále pak v badmintonu a velmi kuriózní ukázky z neobvyklého sportu — karate.

Neméně poutavá byla přednáška pana Jiřího Macha o podorlických pověstech, spojená s promítáním barevných diapozitivů.

Ve čtvrtek 1. 3. 1990 byl uskutečněn, i když za mírně nepříznivého počasí, výlet do Deštné v O. h., kde děti měly možnost vyzkoušet své umění v jízdě na saních a bobech. Den byl v odpoledních hodinách doplněn společenskými hrami v Dobrušské sokolovně, odkud si děvčata a chlapci odnášeli drobné sladkosti jako odměny. V průběhu týdne také děti vyrobily milé dárky svým maminkám.

Chtěli bychom jménem MěstDDM v Dobrušce poděkovat všem, kteří svým pochopením umožnili vstup do prostorů společenských i sportovních zařízení, bez jejichž pomoci by bylo uskutečnění této tradiční akce pro děti nemožné.

Pavel Štěpán, ved. odd. MDDM

Skončil „trezorový“ televizní seriál F. L. Věk

V archivu Československé televize téměř dvacet let odpočíval spolu s jinými pořady, které se nikdy nevysílaly nebo se po premiéře už vícekrát nereprizovaly, i původně trináctidílný televizní seriál F. L. Věk (scénář O. Zelenka, režie F. Filip). Do vysílání byl pod tlakem diváků připravován již několikrát, dočkali jsme se až po 17. listopadu, kdy se do něho vrátili i všechny vystříhané sekvence. Skončila doba totality i v kultuře, zahájena sovětskou okupací a pokračující lety normalizace.

V těchto souvislostech nás nejímá ani vynikající herecké obsazení, tak výjimečné na počátku umělecky trudných sedmdesátých let, kdy přesto vzniklo toto rozsáhlé seriálové dílo o neporazitelnosti národního úsilí. Otevřela se zde však jedinečná přehlídka českého národního charakteru, který v mnohém a natrvalo zformovalo již národní obrození. Je to zásluha Jiráskova a interpretů části jeho pětidílného románu, že právě v této historicky převratné době k nám podruhé promluvil a donutil nás k zamyšlení.

Kdo sledoval první díl konečně reprizovaného seriálu, vyslechl pravděpodobně také úvodní slovo zasloužilého umělce Radovana Lukavského. Ten mimo jiné prohlásil, že natáčení seriálu začalo v době normalizace, upevnění cenzury a monopolu jedné pravdy. V letech 1969-1970 byla myšleka realizace částečně ohrožena. Proto režisér F. Filip a celý realizační štáb se — pokud to šlo — vyhýbali všem ožehavějším tématům. Natočili to, co jim jejich vnitřní autocenzura dovolila a o čem se domnívali, že by mohlo při závěrečném schvalování projít. Nikdo již v té době neměl zájem provokovat stranické dohlížecí orgány, šlo hlavně o to, aby dílo bylo na obrazovkách vůbec uvedeno.

Seriál proto nese stopy data svého vzniku, již natočený byl stříhan a ideologicky upravován. Také po technické stránce je poplatný své době — je černobílý. V roce 1971 také nebyl odvysílán již natočený 13. díl, který jsme v původní podobě měli možnost vidět jako premiéru 4. března 1990 při závěru seriálu, když některé kusy z něho byly v r. 1971 vytrženy a přidány k 12. dílu. Byl to jistě tenkrát neblahý zásah do vnitřní struktury díla a jeho částečné znehodnocení. Podstatná část 13. dílu se však tehdy vysílat nesměla a seriál 12. dílem skončil. Je to vše s podivem, protože seriál byl výhodně prodán do všech evropských zemí mimo katolické Itálie a Španělska.

Klademe si proto právem otázku, co a komu mohlo vadit na historickém seriálu z doby národního obrození. Ještě jednou cituji Radovana Lukavského: „Všechna slova o lidské důstojnosti, nezničitelnosti pravdy, o géniu národa, pochopitelně scény v kostelích, kde se lid ukazoval v nadčasových mravních rovinách“.

Dějinné vědomí národa bylo po krátkém rozbřesku z konce let šedesátých znovu záměrně potlačováno, opět vznikl systém popírající tradice národa před únorem 1948, uznávající dějiny okleštěné, neúplné a často chybně interpretované. Všimněte si, že se národ upíná ke svým dějinným tradicím a zvláště k Jiráskovi vždy ve svých dobách nejtěžších. Tak tomu bylo v období první světové války, v období okupace let 1939-1945, tak i po srpnu 1968.

Chtějme, abychom Jiráska propříště četli či sledovali pouze ve dny slavnostní!

Dr. Josej Ptáček

Městské muzeum v letní turistické sezóně

Letošní turistická sezóna má pro naše muzeum zvláštní význam. Po téměř dvacetileté nucené odmice se na televizních obrazovkách znovu objevil seriál „F. L. Věk“ a již od počátku roku zaznamenáváme zvýšený zájem o návštěvu Hekova rodného domku. Abychom uspokojili co nejvíce zájemců, zabezpečili jsme (za cenu mimořádných opatření), prohlídku domku pro ohlášené návštěvy i v mimosezónním období. Přináší to s sebou značné komplikace, protože přidělené mzdové prostředky jsou stejné jako v letech předchozích, což vytváří dosti napjatou finanční situaci. Přesto považujeme za jeden ze svých hlavních úkolů vyjít zvýšenému zájmu maximálně vstříc. Jsme totiž společně s třebechovickým Betlémem jedinou památkovou expozicí v celém širokém okolí, která je přístupná i mimo hlavní sezónu.

Návštěvníci domku si mohou na památku zakoupit i suvenýry a informační tiskoviny. Velké oblibě se těší tkané záložky a Minipřuvodce Dobruškou. V nejbližší době bude k dispozici i brožurka se stručným Hekovým životopisem od autora nejzasvěcenějšího — Dr. Josefa Johanidese. Na skutečně podstatné rozšíření sortimentu upomínkových předmětů nemáme bohužel potřebné finanční prostředky.

Po téměř ročním putování s výstavou „Linie, barva, tvar“ se do Dobrušky vrátily nejhodnotnější abstraktní obrazy Věry Jičínské. Expozice v Laichterově domku v Domašínské ulici je tak opět úplná a lze ji navštívit na požádání v muzeu. Připomíná i činnost Laichterova nakladatelství, v němž vydával svá díla i první prezident ČSR T. G. Masaryk.

Městské muzeum plní samozřejmě celou řadu dalších úkolů, spojených s péčí o sbírkové předměty, jejich ošetřování a všestrannou dokumentaci, podílí se na dokumentaci památek ve spádové oblasti i dokumentaci současnosti. Přesto se snažíme v plné míře zabezpečovat službu ve zpřístupněných expozicích, abychom maximálně vyšli vstříc všem návštěvníkům.

Turistický ruch však neznamená jenom zpřístupnění památkových a muzejních expozic. Návštěvník našeho města by se chtěl také najíst, napít, přenocovat, či využít dalších služeb. Jejich nabídka je však u nás, mírně řečeno, dosti nízká. Nestálo by za to se zamyslet a něco podniknout i v této oblasti? Pak teprve by se návštěvník Dobrušky a jejích památek mohl cítit spokojen. A zřejmě by to nezůstalo bez efektu ani v příjmech, které by posloužily dalšímu rozvoji města.

—jm—

Sociální demokracie

je nejstarší politickou stranou v českých zemích. Navazuje na své tradice zápasu o politické svobody, občanská práva, za sociální jistoty a vytvoření humánní společnosti. Opírá se o zkušenosti a podporu sociálně demokratických stran v zemích západní Evropy a Skandinávie, sdružených v socialistické internacionále.

Sociální demokracie nabízí každému svému členu plnou možnost zapojit se do veřejně prospěšné práce, rovná práva v občanském životě, obhajování oprávněných a spravedlivých požadavků, přímou účast na tvorbě demokratické společnosti. Neslibuje „ráj na zemi“, ale poctivé úsilí o to, aby se každý mohl cítit ve své zemi dobře a spokojeně a aby se jako plnoprávný občan mohl těšit z výsledků své dobré práce.

V Dobrušce obnovila činnost místní organizace Československé sociální demokracie 11. února 1990. Přihlášky je možno zasílat:

Evžen Snitilý, Pulice 73, Dobruška 518 01

Pro registraci nezapomeňte uvést svoji přesnou adresu trvalého bydliště. Žádáme naše bývalé členy do roku 1948, aby se přihlásili na uvedenou adresu.

za místní organizaci ČSSD:

Evžen Snitilý, předseda

Československá strana lidová v Dobrušce

Dne 11. února 1990 se sešli členové obnovené Československé strany lidové v Dobrušce na své první výroční členské schůzi. Přihlásili se k odkazu těch, kteří stranu po roce 1945 v Dobrušce vedli, a rozhodli se navázat na velikou práci, kterou oni pro město vykonali. Poválečný předseda strany bratr Josef Vaněk, který byl také 19 let starostou města, byl jistě výjimečná osobnost. Může sloužit i dnes za vzor všem vedoucím činitelům a to jak svým rozhledem, inteligencí a rozvážností, tak i svou čestností. Nelze nevzpomenout neúnavného bojovníka za novou, lepší Dobrušku — bratra Josefa Hartvicha. Vždyť Dobruška se stala okresním městem především jeho zásluhou. Kolik ho to však stálo námahy a peněz, kolik vykonat cest, aby Dobruška nezůstala větší vesnicí. Poděkování si zasloužil i pan katecheta Dejl — díky dobrotě jeho srdce a jeho vydatné pomoci vystudovali mnozí zdejší chudí studenti. Pro náš kraj hodně vykonal učitel a poslanec bratr Procházka. Svým přehledem a šarmem všude získával úctu a uznání. Nelze zapomenout ani na bratry Jurana a Václava Vaňka a na řadu dalších, kteří vždy ochotně pomáhali. Ti všichni a mnoho dalších byli dřívějším totalitním režimem nemilosrdně zbaveni téměř všeho, byli pronásledováni, šikanováni a mnozí dlouhodobě žalářováni. Patří jim plným právem náš obdiv, úcta a dík.

Československá strana lidová je stranou křesťanskou, která zaručuje stejné postavení všem svým členům, bez ohledu ke které církvi se hlásí. Je stranou demokratickou, prosazuje zachování a rozšíření svobod a práv občanů a je proto odpůrcem totality v jakékoliv formě. Je stranou ne-socialistickou. Československá strana lidová se chce stát moderní, aktivní a tvořivou politickou silou pluralitního demokratického politického systému.

V Dobrušce zaznamenala ČSL veliký příliv nových členů. Ti se chtějí podílet na veřejném životě. Po dohodě s Občanským fórem má strana v obnoveném národním výboru předsedkyni školské a kulturní komise (která je současně i členkou rady) a 3 poslance. Naplno se rozjíždí malá cestovní kancelář — teď právě organizuje autobusové zájezdy na uvítání Svatého Otce v Československu a připravuje řadu zájezdů na mnoho míst v Československu, zájezd do NDR a do Rakouska. Zvláštní pozornost věnuje zájezdům pro mladé. Věříme, že se některého ze zájezdů zúčastníte i vy.

V rámci Dobrušky pracuje ještě také samostatná organizace ČSL v Podbřezí a v jejím čele stojí bratr Antonín Novotný.

Ve veřejnosti se můžete setkat s názorem, že Čs. strana lidová se v uplynulých čtyřiceti letech zdiskreditovala spoluprací s komunistickým režimem. Po únoru 1948 se ČSL postupně dostala — tak jako celá společnost — pod naprostou kontrolu komunistické strany. Ta právoplatně vedení zlikvidovala a nahradila lidmi, od nichž mohla očekávat povinnost. Solva se tedy ČSL trochu vzchopila po zdecimování svých řad nacisty, znovu se zrodily desetitisíce dalších mučedníků. Ale strana přece není těch pár lidí „na vršku“, ale členská základna, žijící podle křesťanských a demokratických ideálů. A byl to obrodný proud, který ve chvíli, kdy nastaly vhodné podmínky, našel u naprosté většiny členů strany tak širokou podporu, která vedla k jeho naprostému úspěchu.

Dobruška nebyla zatím středem zájmu významných hostů. Chceme k nám proto zvát populární osobnosti, které nás mohou nejlépe seznámit s převratnými změnami ve veřejném i politickém dění. V únoru před plným Závodním klubem besedoval s návštěvníky I. místopředseda ČSL br. Dr. Svoboda z Prahy. V březnu jsme s vědomím OF pozvali známého moderátora z Letné P. Václava Malého — zájem o besedu s ním byl obrovský — i když u nás vystoupil dvakrát — stejně se do Závodního klubu všichni nedostali. V této činnosti chceme pokračovat a rádi uvítáme i vás mezi návštěvníky.

Program ČSL vychází z křesťanských zásad, které umožňují co nejrychlejší návrat k demokratickému životu společnosti. Uskutečněním programu navážeme na své historické kořeny a budeme se podílet na demokratickém rozvoji našeho města i státu.

Vaněk + Dědek

Společenská kronika

Blahopřejeme k významnému životnímu jubileu

83 let Božena Moravcová, Dobruška, Novoměstská 209	16. 4. 1904
84 let Blažena Bělinová, Dobruška, Poddolí 10	7. 4. 1906
Jan Petr, Spáleniště 47	24. 4. 1906

83 let	Albína Hradecká, Dobruška 671	5. 4. 1907
	Václav Štastný, Dobruška, Mírová 731	17. 4. 1907
	Jan Navrátil, Dobruška 821	3. 4. 1907
82 let	Anna Koláčná, Dobruška, Jiráskova 519	2. 4. 1908
	Anežka Balcarová, Dobruška, Pulická 108	16. 4. 1908
81 let	Ludmila Pecholtová, Podbřezí 27	8. 4. 1909
80 let	Karel Rejzek, Dobruška, Křovice 29	22. 4. 1910
	František Kupka, Dobruška, Pulická 104	30. 4. 1910
75 let	Emílie Chudá, Dobruška, Běstvíny 22	3. 4. 1915
	Marie Malíková, Dobruška, Opočenská 470	21. 4. 1915
	Marie Hynková, Lhota - Netřeba 48	12. 4. 1915
	Rudolf Dyntar, Dobruška, Pulická 472	12. 4. 1915
70 let	Růžena Bauerová, Dobruška, nám. F. L. Věka 16	8. 4. 1920
	Emílie Skořdopolová, Dobruška, Sadová 751	6. 4. 1920
	Zdeněk Dědek, Dobruška, Noskova 696	15. 4. 1920
	František Tomáš, Chábory 18	18. 4. 1920

Vítáme do života narozené děti:

Martina Jirušku, Dobruška 695	26. 1. 1990
Michaelu Kracíkovou, Dobruška 792	27. 1. 1990
Barbaru Veselou, Dobruška 813	29. 1. 1990
Katarinu Veselou, Dobruška 813	29. 1. 1990
Petru Svatoňovou, Domašín 24	30. 1. 1990
Kateřinu Hartychovou, Dobruška 867	4. 2. 1990
Štěpána Hampla, Dobruška 813	8. 2. 1990
Vlastu Jílkovou, Dobruška 230	11. 2. 1990
Tomáše Daniše, Dobruška, Pulice 39	19. 2. 1990

Sňatek uzavřeli:

Ing. Milan Věrtelář, Opočno 575 — Lenka Kotíková, Dobruška 825
Jan Kováč, Dobruška 742 — Marie Kremláčková, Brno II
Luboš Růžička, Dobruška 725 — Lenka Králová, Převýšov 123
Zdeněk Jirásek, Dobruška, Křovice 6 — Radka Novotná, Dobruška 176

Loučíme se se zemřelými spoluobčany:

Karlem Martínkem, Dobruška 148	26. 1. 1990
Bohumilem Fléglem, Dobruška 831	19. 1. 1934
Alenou Dvořákovou, Dobruška 746	26. 9. 1947

Občanské fórum informuje

Na základě četných požadavků veřejnosti o **přejmenování některých ulic a veřejných prostranství** v Dobrušce vybízíme čtenáře Kulturního kalendáře k zaujetí stanoviska k navrhovaným změnám a sdělení vlastních návrhů.

Písemné návrhy vzhazujte během měsíce dubna 1990 do schránky Občanského fóra, která je umístěna v prodejně Kniha na náměstí.

Upozorňujeme, že o označování ulic a jiných veřejných prostranství rozhoduje rada příslušného národního výboru. Při užití jména významné osobnosti je třeba (dle stávajících předpisů) vyžádat stanovisko republikového ministerstva vnitra. Není zásadně dovoleno požívat jména žijících osob. Označení provede národní výbor na své vlastní náklady.

Počátkem května 1990 bude anketa vyhodnocena a zvítězivší návrhy občanů Dobrušky budou předloženy radě MěstNV ke schválení. **Dle našeho názoru se jedná o tato dnes již nevhodná označení:** sady Pionýrů, ulice Václava Noska, ul. Rudé armády, ul. Zdeňka Nejedlého, ul. 25. února a sídliště Rudé armády (jako celek). Jsou možné i další návrhy.

Pro zajímavost uvádíme, že první návrh na pojmenování ulic a veřejných prostranství v Dobrušce schválilo městské zastupitelstvo již 21. března 1888 a zároveň nařídilo jejich označení kovovými tabulkami. Bližší zdůvodnění stávajících názvů najdete v článku: Ulicemi města Dobrušky, Kulturní kalendář Dobruška [dále KKD], červenec-srpen 1979, s. 1–6.

Obdobný problém existuje i u některých dříve (po r. 1945) jmenovaných **čestných občanů města Dobrušky**. Očekáváme návrhy a stanoviska k následujícím osobnostem: Zdeněk Nejedlý [jmenován 10. 9. 1945], Václav Nosek [13. 6. 1946], Václav Kopecký [30. 10. 1948], Antonín Zápotocký [16. 11. 1948], Klement Gottwald [22. 11. 1948], Nikolaj Vasiljevič Sikiřinský [7. 11. 1980] a Karel Michl [18. 5. 1981]. Domníváme se, že by naopak mělo být zvaženo navrácení čestného občanství (in memoriam) JUDr. Jaroslavu Stránskému, který byl jmenován jako náměstek předsedy vlády za národní socialisty dne 13. 6. 1946 (zrušeno po únoru 1948). Bližší údaje najdete v článku: Čestní občané města Dobrušky, KKD duben, 1987, str. 1 — 5.

Dr. Josef Ptáček

Prohlášení z jednání koordinačního výboru OF v Dobrušce z 1. 3. 1990

Vzhledem k níže uvedeným bodům se domníváme, že výstavba sídliště RA II není vhodná pro řešení bytového problému v Dobrušce, neboť:

1. Již dlouho víme, že panelová výstavba nesplňuje požadavky na důstojné bydlení lidí, ale řeší pouze přespávání obyvatel v těchto nákladných noclehárnách.
2. Výstavba způsobí zábor volné půdy, včetně rekreačních ploch, bez možnosti jejich náhrady.
3. Uvažovaná realizace sídliště odvádí znovu pozornost od nutné rekonstrukce centra, dostavby volných ploch ve městě a přestavby míst a ulic s dožitými objekty. Jedná se např. o náměstí F. L. Věka, Šubrtovo náměstí, ulice Rudé armády, Poddolí, Novoměstskou, Opočenskou, Křovickou, Pulickou atd.
4. Dosud realizovaná sídliště šokujícím a nenávratným způsobem narušila vzhled a ráz města.

5. Sídliště neřeší jenom bytový problém obyvatel Dobrušky, ale pomáhá vysídlování okolních vesnic, kde není již po mnoho let žádná vhodná bytová výstavba realizována.
6. Přidělení bytů zaměstnancům mimodobrušských závodů, např. Tesla, AZNP apod., bude do budoucna zatěžovat a vyčerpávat finanční zdroje samostatně hospodařícího národního výboru, neboť těmto obyvatelům bude nutno poskytnout veškeré služby včetně školství, zdravotnictví, kultury i dopravy bez možnosti daňových odvodů jejich zaměstnavatelské organizace národnímu výboru v Dobrušce.
7. Panelová výstavba sídlišť řeší na účet národa nanejvýš plnění internacionálních plánů stavebních organizací, které si takto zjednodušují úlohu, neboť je snazší stavět sídliště typu „Na hečmandě“, ale velmi složitě stavět město.

Doufáme, že v dnešní době, kdy i sám pan prezident a také předseda vlády výstavbu sídlišť zhodnotili jako důsledek totalitního režimu, se i obyvatelé Dobrušky mohou domáhat pochopení a chtít rozvíjet své starodávné město pro lidi důstojným způsobem.

Za správnost:

Ing. Tomáš Nentvich, mluvčí OF v Dobrušce

Zprávy SK ROH Dobruška

6. dubna v 19.30 hodin v SK

Václav Havel

Aktovky „Audience“ a „Vernisáž“ v provedení Klicperova divadla Hradec Králové.

Hra v předplatném.

Vstupné 22, 20, 18 Kčs.

7. dubna v 17.00 a 20.00 hodin v LS SK

Na slovíčko s Jiřím Císlerem

hercem, hudebníkem, režisérem — uvádí Jiří Vopršal.

Vstupné 25 Kčs.

12. dubna ve 20.00 hodin v LS SK

Japonsko

O umění, přírodních krásách, ale i o celkovém životě v Zemi vycházejícího slunce přednáší Konstantin Korovin, profesionální pracovník v kultuře z KKS Hradec Králové. Přednáška bohatě doplněna diapositivy.

Vstupné 5 Kčs.

14. dubna ve 20.00 hodin v SK

Pomlázková zábava

Pořádá SRPŠ MŠ Za univerzitou. Hraje Josef Pařízek.
Distribuce místenek u pořadatele.

23. dubna ve 20.00 hodin v SK

Podskalák

F. F. Šamberk — K. Hašler

Lidová hra ze staré Prahy se zpěvy a tanci v provedení Hudebního divadla v Karlíně.

Hra v předplatném.

Vstupné 28, 26, 24 Kčs.

PŘIPRAVUJEME:

7. května ve 20.00 hodin **WABI DANĚK**

29. května ve 20.00 hodin **SLÁVEK JANOUŠEK**

Změna programu vyhrazena. Předprodej vstupenek v KINU 70 denně od 13.00 hodin kromě pondělí **vždy týden před uvedením pořadu**. Zamluvené vstupenky nutno vyzvednout den předem, jinak budou prodány. Písemně i telefonické objednávky členských závodů vyřizuje SK ROH Dobruška, číslo tel. 218 02 do týdne před uvedením pořadu. Na všechny akce je požadováno společenské oblečení.

Zaznamenalí jsme v SK ROH v únoru 1990

V sobotu 3. února pořádala sdružená organizace ZV ROH ČSAD svůj tradiční Dopravácký ples, při kterém k tanci hrál THS OB Bystré, vedoucí J. Linke.

V úterý 6. února po dlouhé době přijeli s výjezdovou hrou V. Šrámkové členové Národního divadla Praha. Klasická současná hra řešící problematiku starší generace, byla poměrně kladně přijata dobrušskými předplatiteli.

Ve středu 7. února pořádal SK ve spolupráci s OKS Rychnov n. Kn. další Okresní kolo recitátorů a recitačních kolektivů okresu Rychnov nad Kněžnou. O výsledcích této soutěže byla veřejnost seznámena v okresním tisku.

Ve čtvrtek 8. února pořádala LŠU Dobruška humánní koncert „Děti dětem“, jehož výtěžek byl věnován na výstavbu onkologického dětského oddělení v Praze — Motole. Večerní repríza byla věnována dospělé dobrušské veřejnosti.

V pátek 9. února SK a DNŠ pořádaly III. divadelní ples, tentokrát pod názvem „Fórum na štaflích“. Koncepte večera byla, kromě reprodukované

hudby J. Pařízka, koncipované připomenutí událostí 17. listopadu a následujících revolučních měsíců.

Společnost za veselější Dobrušku ve spolupráci s SK pořádala v neděli 11. února „Rockovou show“, na které vystoupilo několik rockově zaměřených kapel. Některé z nich, převážně ty, které doposud nemohly veřejně vystupovat, sklídily za své netradiční hudební postupy a pokusy o pódiovou show příznivý ohlas cca 250 zájemců o „podzemní rockenrolovou hudbu, převážně z jiných míst našeho okresu. Je jen škoda, že Dobrušská mladá hudební veřejnost je tak úzce diskotékově zaměřená, a proto tuto akci ne příliš svou účastí podpořila.

Konečně se uskutečnila hra v předplatném, Švandrlíkova „Šance jako hrom“, kterou předvedli herci Divadla E. F. Buriana z Prahy v úterý 13. února. Dnes již klasická komedie M. Švandrlíka potvrdila tu skutečnost, že milovníci Dobrušského divadla dávají i nadále přednost lehkým konverzačním a situačním komediím podobného ražení. Představení mělo u diváků výjimečný ohlas a SK bude muset asi s touto skutečností (bude-li v budoucnu z čeho vybírat) počítat.

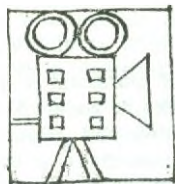
Sdružený klub realizoval ve čtvrtek 15. února další vystoupení dnes již populární otevřené Hradecké folkové jednoty. V tomto sdružení folkových zpěváků a interpretů se může divákům představit kromě kmenového organizátora M. Dvořáčka mnoho dalších folkových interpretů počínaje L. Helligerovou, přes L. Straku až po W. Daňka. Tentokrát kromě prvních dvou zmíněných interpretů se večera zúčastnil dnes snad nejpopulárnější „folkař“ těchto dnů Pavel Dobeš. Je jen škoda, že vyprodané představení pokrylo skutečné náklady s tímto večerem spojené, neboť honoráře účinkujících a amortizace agenturou dodané aparatury jsou v poslední době pro vystoupení komorního rázu příliš vysoké, a pořadající organizace proto nemůže svým pravidelným návštěvníkům a příznivcům nabídnout nižší, odpovídající vstupné.

V pátek 16. února pořádal ZV ROH Adast tradiční Kovácký ples, na kterém k tanci hrál THS „Fontána“ SK Dobruška, ved. P. Grím.

V úterý 20. února přijal první pozvání na besedu s milovnicí Orlických hor ing. Miloš Kejval, pracovník KSSPPOUP Pardubice, pracoviště CHKO Rychnov nad Kněžnou, který na desítkách diapositivů seznámil asi čtyřicet Dobrušských milovníků přírody s problematikou životního prostředí tohoto koutu východních Čech, ale zabrousil i do problematiky ochrany životního prostředí nejhůře postižených aglomerací ČR.

Ve čtvrtek 22. února přijal pozvání MO ČSL do Dobrušky 1. místopředseda ÚV ČSL pan dr. Bohumil Svoboda, který v plně obsazeném sále SK odpovídal na dotazy přítomných. Celý večer moderoval PhDr. Zdeněk Zahradník.

Podorlická muzika SK Dobruška vystoupila 5x pro pořadatele Čech i Moravy.

Panoramatické kino 70 Dobruška

Hraje v dubnu 1990

Pozor na začátky představení!

- 1. dubna, neděle**
v 17 a 20 hodin
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Vážení přátelé, ano

Česká barevná komedie z prostředí umírněně pracující inteligence aneb Kupředu, kupředu Bohouši a Andělo. Mládeži přístupný, do 12 let nevhodný.

- 3. dubna, úterý**
jen ve 20 hodin
4. dubna, středa
jen v 17 hodin
Vstupné 9, 10, 11 Kčs

Medvědi

Francouzský barevný širokoúhlý film. Osudy divokých zvířat uprostřed kanadské divočiny. Mládeži přístupný.

- 4. dubna, středa**
ve 20 hodin

Jen pro členy Filmového klubu Ga, ga — sláva hrdinům

Polský barevný film. Jak vzdorovat podivným zvyklostem obyvatel vzdálené planety.

- 5. dubna, čtvrtek**
v 17 a 20 hodin
6. dubna, pátek
jen ve 20 hodin
7. dubna, sobota
v 17 a 20 hodin
8. dubna, neděle
v 17 a 20 hodin
Vstupné 9, 10, 11 Kčs

Tajemná záře nad Pacifikem

Americký barevný širokoúhlý film. Fantazie, která dala možnost posádce letadlové lodi zasáhnout do dějin. Hl. role Dirk Douglas. Mládeži přístupno.

- 10. dubna, úterý**
v 17 a 20 hodin
Vstupné 4, 5, 6 Kčs
Sleva se poskytuje

Království za kytaru

Česká barevná komedie o tom, že nejen hudbou je živ student průmyslovky. Mládeži nepřístupný.

- 11. dubna, středa**
v 17 a 20 hodin
12. dubna, čtvrtek
v 17 a 20 hodin
13. dubna, pátek
v 17 a 20 hodin
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

Přelet nad kukaččím hnízdem

Slavný americký barevný film podle románu K. Keseye Vyhodte ho z kola ven. Film obdržel pět Oscarů. V hl. roli Jack Nicholson. Režie Miloš Forman. Mládeži nepřístupný.

14. dubna, sobota
v 17 a 20 hodin
15. dubna, neděle
v 17 a ve 20 hodin
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

17. dubna, úterý
v 17 a 20 hodin
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

18. dubna, středa
jen v 17 hodin
Vstupné 3, 4, 5 Kčs
Sleva se poskytuje

18. dubna, středa
ve 20 hodin

19. dubna, čtvrtek
v 16.30 a 20 hodin
Vstupné 8, 10, 12 Kčs
Sleva se poskytuje
Dvojprogram!

20. dubna, pátek
jen ve 20 hodin
21. dubna, sobota
v 17 a 20 hodin
22. dubna, neděle
v 17 a 20 hodin
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

24. dubna, úterý
v 17 a 20 hodin
25. dubna, středa
v 17 a 20 hodin
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

26. dubna, čtvrtek
v 17 a 20 hodin
27. dubna, pátek
v 17 a ve 20 hodin
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

28. dubna, sobota
v 17 a 20 hodin
29. dubna, neděle
v 17 a 20 hodin
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

Flashdance

Americký barevný hudební film. Příběh dívky, která se zabývá amatérským tancem. Mládeži nepřístupný.

Kopytem sem, kopytem tam

Český barevný film. Abyste věděli, milí diváci, že se to nevyplácí. Režie Věra Chytilová. Mládeži nepřístupný.

Zlatokopové z Arkansasu

Barevný dobrodružný film NSR. Příběh z dobývání Divokého zápasu. České znění. Mládeži přístupný.

Jen pro členy Filmového klubu

Starý dům uprostřed Madridu

Španělský barevný film. Rozpad rodiny očima citlivého dítěte. V hl. roli G. Chaplinová. Režie C. Saura.

Amadeus

Americký barevný širokoúhlý film vyznamenaný osmi Oscary — spor Salieriho a Mozarta. Režie Miloš Forman. Mládeži přístupný.

Černá vdova

Americký barevný kriminální film. Šance pro poslední oběť. České znění. Mládeži nepřístupný.

Když letí havran

Islandský barevný dobrodružný film. O hostu, který splácel krvavý dluh. Mládeži nepřístupný.

Pyramida hrůzy

Americký barevný film. Tajemství smrti ukryté v staroegyptské svatyni. České znění. Mládeži přístupný.

Stopař

Norský barevný širokoúhlý dobrodružný film. Dospívající chlapec mstí vyvraždění své rodiny. České znění. Mládeži přístupný, do 12 let nevhodný.

V květnu uvádíme:

**Ucho, Všichni dobří rodáci, Skřivánci na niti,
Wall Street—klub kaskadérů, Ve vší nevinnosti,
Mona Lisa.**

Změna programu vyhrazena. Pokladna otevřena od 13.00 do 20.00 hodin, v sobotu a v neděli dvě hodiny před představením. Pondělí volný den. Písemná i telefonická objednávky vyřizuje KINO 70 Dobruška, tel. č. 210 02, PSČ 518 01. Předprodej vstupenek týden před uvedením filmu. Zamluvené vstupenky nutno vyzvednout 30 minut před představením, jinak budou prodány. Mladiství předloží na vyzvání zaměstnanců kina obč. průkaz. Přicházejte včas jinak budete do hlediště uvedeni až po promítnutí týdenníku.

**MĚSTSKÝ NÁRODNÍ VÝBOR
DOBRUŠKA**

Odběratel:

Poštovné pašalováno!

Kulturní kalendář Dobruška 1990

vydává Městský národní výbor v Dobrušce

nákladem 1800 výtisků

Zodpovědný redaktor Josef Frýda

Cena výtisku Kčs 2,50. — Tisk VČT 25 Rychnov nad Kněžnou